

De Bibliotheek op school vmbo en praktijkonderwijs

Inleiding

De Bibliotheek *op school* stimuleert kinderen en jongeren om meer te lezen. Bij deze aanpak ondersteunt de Bibliotheek scholen om hun doelen uit het taal/leesbeleid te bereiken, met deskundige leesmediaconsulenten, met inspirerende (digitale) boeken, een goede (digitale) leesomgeving en dagelijks aandacht voor leesplezier. Daarnaast kan de Bibliotheek zorgen voor ondersteuning op het gebied van digitale geletterdheid, met name informatievaardigheden en mediawijsheid. Het is een gezamenlijke aanpak van de school en de Bibliotheek die bijdraagt aan de maatschappelijke opgave *Geletterde samenleving* uit de netwerkagenda.

De school en de Bibliotheek gaan een meerjarige samenwerking aan rondom lezen en digitale geletterdheid:

- die geborgd is in het beleid van school en Bibliotheek (bouwsteen Netwerk & Beleid);
- waarbij afspraken zijn gemaakt over het zoveel mogelijk evenredig inzetten van middelen door school en Bibliotheek (bouwsteen Exploitatie);
- waarbij een professionele leesmediaconsulent van de Bibliotheek een adviserende en ondersteunende rol vervult voor de lees/taalcoördinator en/of het taal/leesteam van de school (bouwsteen Expertise);
- waarbij jaarlijks doelen worden bepaald op basis van gemonitorde resultaten (bouwstenen Lees en mediaplan en Monitor);
- waarbij jaarlijks alle activiteiten worden vastgelegd in een jaarplan en ingezet wordt op de auteur als leesbevorderaar (bouwsteen Activiteiten);
- waarbij het inzetten van een actuele en gevarieerde collectie in de school en thuis zorgt voor een verrijking van het leesonderwijs (bouwsteen Leesomgeving & Collectie).

1. Impulsregeling MBV II Nieuwe locaties de Bibliotheek op school vmbo en pro 2023-2024

Deze regeling vanuit het Masterplan basisvaardigheden van het ministerie van OCW is bedoeld om nieuwe vo-locaties (vmbo en pro) aan te sluiten bij de Bibliotheek *op school*. Voor vmbo is in 2023-2024 **€ 2,7 miljoen** beschikbaar voor maximaal **140 vmbo-locaties** die willen starten met deze aanpak. Bij deze 140 scholen wordt dezelfde procedure gevolgd als bij de aanvraag in de eerste tranche in schooljaar 2022-2023.

Voor praktijkonderwijs (pro) is in 2023-2024 **€ 427.500** beschikbaar voor maximaal **45 pro-locaties** die willen starten met deze aanpak. Voor pro zal een vergelijkbare procedure gevolgd worden als voor vmbo-scholen in de eerste tranche.

Aanvraagtermijn

De aanvraag van de Impulsregeling Nieuwe locaties voor de 140 nieuwe schoollocaties vmbo en 45 nieuwe schoollocaties praktijkonderwijs dient uiterlijk vrijdag 31 mei 2024 door de POI via ProjectConnect bij Stichting Lezen te zijn ingediend. In januari 2024 wordt de digitale aanvraagmodule opengesteld. De uitkering van de bedragen zal zoveel mogelijk voor zomervakantie 2024 geschieden.

Aanvraagprocedure

De bibliotheken in het werkgebied van een POI dienen online via het daartoe ontwikkelde formulier in ProjectConnect een aanvraag in. Na controle en eventuele bijstelling wordt de aanvraag afgehandeld door de POI en Stichting Lezen. De lokale bibliotheken zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Bibliotheek *op school* in het kader van deze Impulsregeling. Zij leggen via de POI verantwoording af aan Stichting Lezen over de bereikte resultaten in relatie tot de Impulsregeling. De POI is verantwoordelijk voor de ondersteuning van bibliotheken bij de uitvoering van de Impulsregeling. Zij krijgt daarvoor een vergoeding waarover zij verantwoording aflegt aan Stichting Lezen. De vergoeding aan de POI is afhankelijk van het aantal toekenningen aan scholen in het werkgebied van de POI.

In het document *Instructie indienen aanvraag Impulsregeling Nieuwe locaties* vindt u een aparte instructie voor de aanvraagprocedure.

Looptijd regeling

De uitvoering van de regeling loopt vanaf voorjaar 2024 tot en met het schooljaar 2024-2025. Aanvragen voor bijdragen voor nieuwe locaties zijn ook in de schooljaren 2024-2025 en 2025-2026 mogelijk. Voor deze aanvragen verschijnt een nieuwe toelichting.

Beschikbaar bedrag

- Voor elke aangevraagde en goedgekeurde vmbo-school is een bedrag van **€ 18.700** beschikbaar.
- Voor elke aangevraagde en goedgekeurde praktijkschool is een bedrag van **€ 9.000** beschikbaar.

Anders dan in voorgaande jaren wordt het bedrag voor de landelijk ontwikkelde trainingen voor docenten direct aan de bibliotheken overgemaakt.

De Bibliotheek bespreekt met de school hoe het geld wordt ingezet. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de middelen ten goede komen aan de bouwstenen Expertise, Leesomgeving & Collectie en Activiteiten.

In verband met afspraken van verschillende partijen met OCW inzake de vergoeding door het ministerie van het leenrecht, streven we ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen binnen de Bibliotheek *op school* lid worden van de Bibliotheek, boeken kunnen lenen en mee naar huis kunnen nemen. Om dit mogelijk te maken kan uit het bedrag ook een uitleensysteem gefinancierd worden (indien er nog geen systeem gebruikt wordt). Ook de beschikbaarheid van uitleengegevens is van belang voor de vergoeding van het leenrecht door het ministerie. Zie voor de exacte verdeling de tabellen bij punt 1a en 1b van Voorwaarden bij besteding Impulsregeling door de Bibliotheek.

Daarnaast is per vmbo-locatie een bedrag van **€ 550** beschikbaar voor ondersteuning en coördinatie door de POI en per praktijkschoollocatie **€ 500**. Ook is een administratieve vergoeding voor POI's beschikbaar. Zie *Toelichting voor POI's* voor een nadere invulling hiervan.

Verantwoording

De verantwoording dient uiterlijk 31 mei 2025 te worden ingediend door de POI bij Stichting Lezen. In de toekenning van elke Impulsregeling wordt de precieze verantwoordingstermijn vermeld. De Bibliotheek dient de verantwoording twee weken eerder bij de POI in te leveren. Hiervoor is een online formulier beschikbaar, met gesloten vragen over de bouwstenen Expertise, Leesomgeving & Collectie, Activiteiten en Monitor, en over de bedrijfsvoering. Voor de bouwsteen Netwerk & Beleid maakt het uploaden van een meerjarige samenwerkingsovereenkomst tussen school en Bibliotheek onderdeel uit van de verantwoording.

Voorwaarden bij selecteren nieuwe scholen

Een nieuwe schoollocatie voor vmbo¹ of praktijkonderwijs kan in aanmerking komen voor de Impulsregeling wanneer zij:

- a. een vestigingsnummer heeft (dit is het Brinnummer, aangevuld met twee nullen voor een hoofdlocatie en twee afwijkende getallen voor nevenvestigingen) en structureel fungeert als een volwaardige schoollocatie², en
- b. sinds 2021 geen stimuleringsregeling heeft ontvangen, en
- c. geen overeenkomst heeft met de Bibliotheek in het kader van de Bibliotheek *op school*, en
- d. geen wekelijkse inzet van een leesmediaconsulent kent.

Bibliotheken wordt geadviseerd de samenwerking alleen te starten met een school die:

- een duidelijke visie en ambitie heeft of aantoonbaar wil ontwikkelen ten aanzien van de rol van leesbevordering voor het leesonderwijs, en
- op basis van die visie en ambitie wil inzetten op een structurele, meerjarige samenwerking met de Bibliotheek in het kader van het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek *op school*, en bereid is hier ook financieel in te investeren.

Voorwaarden bij besteding Impulsregeling door de Bibliotheek

1a. Voor elke nieuwe vmbo-school is een totaalbedrag van € 18.700 beschikbaar, dat aan de volgende bouwstenen dient te worden besteed.

1 Een scholengemeenschap, waarbij vmbo, havo, vwo in hetzelfde gebouw zitten, komt in aanmerking voor de regeling wanneer de collectie en activiteiten zich primair richten op de vmbo-leerlingen van de school.

2 Op basis van deze voorwaarde heeft de locatie behoefte aan een eigen collectie boeken en wekelijkse inzet van een leesmediaconsulent. Neem bij twijfel over deze en volgende voorwaarden contact op met de POI.

Bouwsteen	Omschrijving	Bedrag
Expertise	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage uren mediathecaris c.q. leesmediaconsulent en uren coördinatie Bibliotheek • Introductietraining leesbevordering Lezen en hoe! en/of verdiepingstraining leesbevordering voor docenten • Informatievaardigheden voor alle docenten 	€ 10.000
Leesomgeving & Collectie	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschaf van collectie en andere materialen; denk bij de aanschaf van titels aan het belang van een inclusieve collectie, met vensters en spiegels voor elke leerling • Eventuele kosten voor de registratie van uitleningen • Inrichtingselementen voor de schoolbibliotheek 	€ 8.000
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Auteursactiviteit (auteur als leesbevorderaar of Spoken Word artiest) of deelname aan een campagne³ 	€ 700
TOTAAL		€ 18.700

1b. Voor elke nieuwe praktijkschool is een totaalbedrag van € 9.000 beschikbaar, dat aan de volgende bouwstenen dient te worden besteed.

Bouwsteen	Omschrijving	Bedrag
Expertise	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage uren mediathecaris c.q. leesmediaconsulent en uren coördinatie Bibliotheek • Introductietraining leesbevordering Pro in taal en lezen en training Informatievaardigheden, voor alle docenten 	€ 5.000
Leesomgeving & Collectie	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschaf van collectie boeken en andere materialen; denk bij de aanschaf van titels aan het belang van een inclusieve collectie, met vensters en spiegels voor elke leerling • Eventuele kosten voor de registratie van uitleningen • Inrichtingselementen voor de schoolbibliotheek 	€ 3.500
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Auteursactiviteit (auteur als leesbevorderaar of Spoken Word artiest) of deelname aan een campagne⁴ 	€ 500
TOTAAL		€ 9.000

Voor zowel vmbo-locaties als praktijkscholen gelden de volgende voorwaarden:

2. De uitgekeerde bedragen bij punt 1a en 1b zijn inclusief eventueel verschuldigde btw.

3. De verantwoording door de Bibliotheek zal bestaan uit:

- een door de Bibliotheek per school ingevuld online verantwoordingsformulier;
- een ondertekende samenwerkings- of dienstverleningsovereenkomst tussen Bibliotheek en school bij voorkeur voor ten minste drie jaar;
- deelname van de school aan Monitor de Bibliotheek op school, uiterlijk in 2025-2026;
- deelname van docenten aan de beschikbaar gestelde trainingen.

3 Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het aanbod van de Schrijverscentrale.

2. Impulsregeling MBV II Doorontwikkelingslocaties de Bibliotheek op school vmbo en pro 2023-2024

Deze regeling vanuit het Masterplan basisvaardigheden van het ministerie van OCW is bedoeld om de bestaande samenwerking tussen bibliotheken en vmbo en pro-scholen door te ontwikkelen in het kader van de Bibliotheek op school. Hiervoor is **€ 2,3 miljoen** beschikbaar voor **263 vmbo-locaties**, en circa **€ 100.000** voor **15 praktijkscholen**.

Toekenning en verantwoording

Locaties die in aanmerking komen voor de Impulsregeling Doorontwikkelingslocaties worden geselecteerd op basis van de gegevens uit de Bibliotheekmonitor schooljaar 2022-2023. Deelname aan de Bibliotheek op school vmbo of pro wordt door de Bibliotheek aangetoond door het uploaden van een lopende of vernieuwde (samenwerkings- of dienstverlenings)overeenkomst. Begin 2024 volgt een nadere instructie voor de procedure, die uiterlijk 31 mei 2024 zal worden afgerond. De verantwoordingsprocedure voor deze regeling wordt in het tweede kwartaal van 2024 bekendgemaakt. De verantwoordingstermijn sluit op 31 mei 2025.

Looptijd regeling

De uitkering van de doorontwikkelingsbijdrage zal uiterlijk 30 juni 2024 plaatsvinden. In de schooljaren 2024-2025 en 2025-2026 zijn opnieuw doorontwikkelingsbijdragen voor bestaande locaties beschikbaar, waarbij de procedure opnieuw doorlopen wordt. Voor die aanvragen verschijnt een nieuwe toelichting.

Beschikbaar bedrag

- Voor een bestaande vmbo-school met een samenwerkingsovereenkomst is een bedrag van **€ 8.650** beschikbaar.
- Voor een bestaande praktijkschool met een samenwerkingsovereenkomst is een bedrag van **€ 6.500** beschikbaar.

De Bibliotheek bespreekt met de school hoe het geld wordt ingezet. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de middelen voornamelijk ten goede komen aan de bouwstenen Expertise, Leesomgeving & Collectie en Activiteiten. In dit bedrag zit een bedrag voor trainingen voor docenten.

In verband met afspraken van verschillende partijen met OCW inzake de vergoeding door het ministerie van het leenrecht, streven we ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen binnen de Bibliotheek op school lid worden van de Bibliotheek, boeken kunnen lenen en mee naar huis kunnen nemen. Om dit mogelijk te maken kan uit het bedrag ook een uitleensysteem gefinancierd worden (indien er nog geen systeem gebruikt wordt). Ook de beschikbaarheid van uitleengegevens is van belang voor de vergoeding van het leenrecht door het ministerie. Zie voor de exacte verdeling de tabellen bij punt 1a en 1b van Voorwaarden bij besteding Impulsregeling door de Bibliotheek.

Voorwaarden bij selecteren vmbo- en pro-scholen

Een schoollocatie kan in aanmerking komen voor de doorontwikkelingsbijdrage wanneer zij:

- een vestigingsnummer heeft (dit is het Brinnummer, aangevuld met twee nullen voor een hoofdlocatie en bij andere locaties twee afwijkende getallen voor een specifiek vestigingsnummer) en structureel fungeert als een volwaardige schoollocatie⁴, en
- een in het schooljaar 2023-2024 geldende samenwerkings- of dienstverleningsovereenkomst heeft met de Bibliotheek in het kader van de Bibliotheek op school vo.

Voorwaarden bij besteding Impulsregeling door de Bibliotheek

1a. Voor elke bestaande vmbo-school is een bedrag van € 8.650 beschikbaar.

Deze bedragen kunnen naar eigen inzicht worden besteed, met uitzondering van:

Bouwsteen	Omschrijving	Bedrag
Expertise	• Extra uren voor de lees-mediaconsulent per deelnemende school, in ieder geval te besteden aan leesbevordering gericht op leerkrachten	Minimaal 60 uur extra per jaar of € 3.900
Leesomgeving	• Eventuele kosten voor de registratie van uitleningen	Richtbedrag € 750
Activiteiten	• Auteursactiviteit (auteur als leesbevorderaar of Spoken Word artiest) of deelname aan een campagne ⁵	€ 500
Eigen inzicht	• Zie onderstaande suggesties	€ 3.500
TOTAAL		€ 8.650

1b. Voor elke bestaande praktijkschool is een bedrag van € 6.500 beschikbaar.

Deze bedragen kunnen naar eigen inzicht worden besteed, met uitzondering van:

Bouwsteen	Omschrijving	Bedrag
Expertise	• Extra uren voor de lees-mediaconsulent per deelnemende school, in ieder geval te besteden aan leesbevordering gericht op leerkrachten	Minimaal 40 uur of € 2.600
Leesomgeving	• Eventuele kosten voor de registratie van uitleningen	Richtbedrag € 750
Activiteiten	• Auteursactiviteit (auteur als leesbevorderaar) of deelname aan een campagne zoals de Weddenschap of Speak2Me (Spoken Word) ⁵	€ 500
Eigen inzicht	• Zie onderstaande suggesties	€ 2.650
TOTAAL		€ 6.500

3. De uitgekeerde bedragen bij punt 1a en 1b zijn inclusief eventueel verschuldigde btw.

Hieronder volgen suggesties voor de besteding van de Impulsregeling Doorontwikkelingslocaties, onderdeel Eigen inzicht:

- aanschaf extra collectie voor de school; denk bij de aanschaf van titels aan het belang van een inclusieve collectie, met vensters en spiegels voor elke leerling;

4 Op basis van deze voorwaarde heeft de locatie behoefte aan een eigen collectie boeken en wekelijkse inzet van een leesmediaconsulent. Neem bij twijfel over deze en volgende voorwaarden contact op met de POI.

5 Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het aanbod van de Schrijverscentrale.

- aanschaf overkoepelende collectie, zoals themacollecties of meertalige collecties of boeken voor klassikaal lezen;
- investeren in netwerkbijeenkomsten;
- volgen van extra trainingen leesbevordering of informatievaardigheden;
- ontwikkeling workshop voor leerkrachten;
- (gebruikers)onderzoek dat ten goede komt aan de samenwerking met alle scholen;
- bekostiging materiaal landelijke campagnes.

Achtergrondinformatie

In de Toolkit de Bibliotheek *op school* vindt u verschillende handreikingen. Hierin worden per bouwsteen de ingrediënten beschreven van een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het programma.

Het landelijk kernteam Jeugd & Onderwijs ontwikkelt en onderhoudt voor de verschillende bouwstenen van de Bibliotheek *op school* instrumenten ter ondersteuning van de POI's en bibliotheken. Zie de Toolkit op pro.debibliotheekopschool.nl.